

**September
2016**

**Vluchtelingen: 'Kwaliteit
inburgering onder de
maat'**

1V Opiniepanel

Over het onderzoek

EenVandaag heeft speciaal voor vluchtelingen in Nederland een besloten Facebook community opgericht genaamd 'Refugee Survey'. Alle Facebook profielen van de mensen die lid wilden worden zijn gecontroleerd, zodat vrij zeker is dat er alleen vluchtelingen, asielzoekers en statushouders in deze groep zitten die in Nederland zijn. Er zijn circa 1.100 mensen lid van deze besloten community. In deze Facebookgroep hebben we een link naar het onderzoek geplaatst. Dit onderzoek konden mensen invullen in drie talen: Engels, Farsi en Arabisch.

Eerder dit jaar heeft een team van het EenVandaag Opiniepanel gedurende een maand zeven opvanglocaties door het land bezocht, zowel AZC's als noodopvanglocaties, in Almere, Blauwestad, Nijmegen, Haarlem, Rosmalen, Arnhem en Katwijk. Hier zijn mensen gevraagd lid te worden van deze community.

Een groep van 273 mensen die de afgelopen jaren naar Nederland zijn gevlucht hebben deelgenomen aan het onderzoek, hiervan hebben er 241 inmiddels een status gekregen. Van de statushouders zijn er 160 gestart met de inburgeringscursus. De helft volgt de cursus inmiddels tussen 1 en 6 maanden.

Ruim acht op de tien respondenten zijn afkomstig uit Syrië, de overige respondenten kwamen met name uit Irak en Iran. De grootste groep respondenten heeft in het onderzoek aangegeven ofwel een university degree te hebben ofwel geen diploma. Het overgrote deel respondenten is man (93%) en circa acht op de tien zijn onder de 40 jaar.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Lisette van Vliet: lisette.van.vliet@eenvandaag.nl

1. Samenvatting

Vluchtelingen: 'Kwaliteit inburgering onder de maat'

Gemeenten willen regie over inburgering terug

Veel vluchtelingen zijn ontevreden over de inburgeringscursus die ze moeten volgen. Ze krijgen te weinig les, vaak is de leraar ongeschikt en er is nauwelijks aansluiting met de maatschappij. Dat blijkt uit een kwalitatief onderzoek van EenVandaag onder 241 vluchtelingen met een asielstatus, waarvan er 160 ervaring hebben met de inburgeringscursus. De grootste groep (56%) vindt dat de kwaliteit van de cursussen onder de maat is.

Zo zegt een deelnemer: *'Slechts twee uur per week les, dat is onvoldoende en ontoereikend'*. Vaak zitten mensen met diverse opleidingsniveaus in een inburgeringsklas door elkaar, van laaggeletterden tot hoogopgeleiden. Hierdoor zijn de lessen weinig effectief en is er vrijwel geen persoonlijke aandacht.

Gemeenten

Ook veel gemeenten zijn niet tevreden over de manier waarop de inburgering nu in Nederland geregeld is. Vier van de vijf grootste steden, Amsterdam, Utrecht, Den Haag en Eindhoven, zeggen tegen *EenVandaag* de regie over het inburgeringstraject weer terug te willen. Sinds 2013 is niet langer de gemeente maar de vluchteling zelf verantwoordelijk voor het behalen van het inburgeringsexamen. Ze zien dat inburgeraars moeite hebben met het vinden van een goede inburgeringscursus en hekelen het feit dat ze wel verantwoordelijk zijn voor huisvesting en verdere integratie, maar geen zicht hebben op inburgering. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten bevestigt dit signaal te krijgen van meerdere gemeenten en wil hier binnenkort met het ministerie over in gesprek. Op dit moment laat minister Asscher (SZW) onderzoek doen naar de werking van de Wet Inburgering die in 2013 is ingevoerd. Hij wil tot die tijd niet reageren.

Weinig connectie met de maatschappij

De meeste statushouders die aan het onderzoek meededen geven aan dat ze het gevoel hebben dat het de commerciële aanbieders meer gaat om geld verdienen, dan om de taal goed aan te leren. Zoals een deelnemer zegt: *'De meeste aanbieders denken alleen aan geld verdienen. Sommige scholen bieden ons gratis laptops, tablets, internet. Niemand die*

ik ken en die zo'n opleiding heeft gevolgd is er beter van geworden.'

Als je de statushouders vraagt wat er beter kan, komen er drie belangrijke zaken naar voren. Als eerste geven ze aan dat het beter zou zijn om vanaf dag één dat ze in Nederland zijn taallessen te volgen. Nu zijn mensen soms al 1,5 jaar in Nederland voor ze kunnen starten met de inburgeringscursus. Ook zouden ze wekelijks meer uren les willen. Verder missen veel inburgeraars de connectie met de maatschappij. Ze hebben veel behoefte aan vrijwilligerswerk of een stage om te oefenen met de taal en omgangsvormen. In sommige andere landen maakt een stage wel onderdeel uit van de verplichte inburgering.

Vanavond in EenVandaag presenteert Gijs Rademaker de uitslagen van dit onderzoek.

2. Het vinden van een inburgeringscursus

Onderstaande vragenlijst is in het Arabisch, Farsi en Engels aan de respondenten voorgelegd.

Inburgeringscursus

Binnen drie jaar na het verkrijgen van je status moet je van de Nederlandse overheid het inburgeringsexamen halen. Om het examen te halen kan je eerst inburgeringscursussen volgen waar je onder andere de Nederlandse taal leert.

Ben je gestart met inburgeringscursus? Ja, N = 160

Er zijn veel aanbieders van inburgeringscursussen: hoe heb jij je keuze voor een cursus gemaakt? Je mag maximaal twee antwoorden aankruisen:

Meest genoemd:

1. Ik heb vooral gekeken naar de kortste reisafstand: 39%
2. Ik heb vooral gekeken naar het kwaliteitskeurmerk voor een goede cursus: 38%
3. Ik heb voor de cursus gekozen die vrienden/familie ook deden: 13%

Vluchtelingen met een status moeten zelf een inburgeringscursus zoeken. Ook kunnen ze eventueel een lening afsluiten bij de overheid om de cursus te betalen.

Hoe was het voor jou om een goede inburgeringscursus te vinden?

Dat was relatief makkelijk: 60%

Dat was relatief moeilijk: 27%

Weet niet / geen mening: 13%

Waarom was het makkelijk of moeilijk? Vul het hieronder in.

We lezen in de open antwoorden dat de reisafstand een grote rol speelt bij het uitzoeken van een cursus, omdat veel statushouders aangeven geen geld te hebben voor de reiskosten. Hierdoor moeten ze automatisch naar de school die het dichtstbij zit. Dit is niet altijd de beste school.

Het vinden van een cursus, zo geven respondenten aan, is vaak niet moeilijk. Ze hebben immers 10.000 euro te besteden en dus adverteren veel scholen bijvoorbeeld op Facebookpagina's. Velen noemen ook organisaties als Vluchtelingenwerk die ze help teen goede cursus te vinden of Nederlandse vrienden.

'It is not so difficult. We have 10.000 euro's to spend, they find us.'

'We have only two schools. I can not choose a school far, because of expensive transportation costs. The duo loan does not cover the cost of transportation.'

'It was easy because Vluchtelingewerk found it for us'

'My problem is that me and my family (5 persons) want to learn the language but we are living too far from a school. It cost us too much to travel.'

3. De kwaliteit van de inburgeringscursus

De volgende vragen zijn gesteld aan deelnemers die gestart zijn met de inburgeringscursus, N = 160.

Wat vind jij van de kwaliteit van de inburgeringscursus(sen) die je volgt?

Goed:	44%
Niet goed:	56%
Weet niet / geen mening:	0%

Waarom vind jij de kwaliteit goed of slecht?

Het meest genoemd is dat ze te weinig lessen krijgen. Verder geven docenten niet altijd goed les. En respondenten zeggen: het heet een integratiecursus, maar ik mis het contact met de Nederlandse samenleving. Ik leer alleen de taal. Ook wel genoemd wordt dat alle mensen, van hoogopgeleid tot laaggeletterd, bij elkaar in één klas zitten wat lessen niet ten goede komt.

'I've got three hours lessons in a week and I think that is too little. And the price for the lessons are very expensive with DUO.'

'The number of hours of lessons are very few and inadequate.'

'They applied to wrong schools, specially the schools who gives benefits, refugees seek those benefits. I don't know how the government and duo accept those kind of agencies to be an educational schools. This must come to an end. It's not acceptable if you want the refugees learn your language.'

'It is not enough what we get in two days a week and the schools didn't have Arabic teachers. I don't understand English.'

'Since I do speak fairly good English, I am using it more in daily life which prevent making good progress in dutch language.'

'There is no integration programme for us. We just learn the language and get homework

for that. Is that integration?'

'The classes periods are too short, average no more 2 hours only max 3 days per week. This is not enough to learn everything in 3 years period. What I believe it's better to increase the courses hours per week, because for most refugees - especially Arabic native speakers – the Dutch language is really difficult.'

'The first school that I had was very bad, the course was also very expensive. I had to pay around 6.000 euro's just for A2 and if I want to have B2 it was not enough money. That's why I searched for a cheaper school.'

'In my case only one thing: that the course moving so slowly. Friends and other family members have bad experiences, those school want only money without focusing on which level did you reached or if you pas or failed.'

'Because we have to register in small schools, there are a lot of students in small classes so there is a lot of noise and problems.'

Wat is je indruk wat betreft de inburgeringscursus(sen)? Kruis één antwoord aan:

'De aanbieders van de inburgeringscursus willen vooral geld verdienen!':	52%
'De aanbieders van de inburgeringscursus willen vooral goede lessen geven!':	32%
Weet niet / geen mening:	16%

Wat is je indruk?

Hieronder drie willekeurige quotes van statushouders die het gevoel hebben dat het vooral gaat om geld verdienen:

'Not all but most of them all they care about easy money from duo. Too many schools offers laptops tablet, unlimited Internet and usually no one I knew who attended to those schools get any better. They are a market, not an educational agency.'

'The schools are bad and only want to have our money.'

'Actually most languages schools in Nederland are interested to take money from you'

more than reaching your goals. So this is really big problem.'

4. Slagen voor het inburgeringsexamen?

De volgende vragen zijn gesteld aan alle statushouders. N = 241.

Het is de bedoeling dat je de inburgeringscursus haalt binnen 3 jaar nadat je een verblijfsvergunning hebt gekregen.

Hoeveel zorgen maak jij je dat je het inburgeringsexamen niet binnen drie jaar haalt?

Wel zorgen:	25%
Vrijwel geen zorgen:	74%
Weet niet / geen mening:	1%

Van de statushouders die gestart zijn met de inburgeringscursus, maakt 29% zich zorgen.

Waarom maak jij je zorgen? Vul het hieronder in.

Wat deelnemers onder andere aangeven als reden is dat ze niet kunnen starten met de cursus als ze nog geen huis hebben. Hierdoor kunnen ze niet de volle drie jaar gebruiken om het examen te halen. Anderen vinden het te lang duren met slechts een paar lessen per week en hebben ondertussen werk gevonden en zijn dus gestopt met de cursus. Ook is Nederlands gewoon een lastige taal om te leren. Anderen zeggen dat het moeilijk is om te focussen op studeren door de gebeurtenissen in Syrië. Je hebt dan wel heel veel zelfdiscipline nodig om uit jezelf naar school te blijven gaan.

'In my case i am still waiting for my house and untill now i couldnt start knowing that my last chance is 2019. So i am not sure if i will finish the courses during that limited time, i think they must quick the procedure in housing to help us to integrate in society.'

'We don't want to live three years with the help of social salary.'

'We want to build our future here fastly.'

'Ok, to be honest, the Dutch language is not really easy. Too much grammar and millions of words, but the biggest problem is that there's more than one or two accent/ dialect. In Limburg they speak really strange and not clear, in North Brabant or in Amsterdam they talk fast. If I tried to talk with someone in bus, train or winkel I notice that they talk to me like am super native with language that is not my mother tongue.'

'I found Dutch language really interesting but not easy to learn.'

'The war still fire on there in Syria and nobody feeling good. Most of us spending our time on news or ask about our families there.'

Denk jij dat je binnen drie jaar na het krijgen van je verblijfsvergunning slaagt voor je inburgeringsexamen?

Ja, dat denk ik wel:	83%
Nee, dat denk ik niet:	9%
Weet niet / geen mening:	8%

5. Wat zou er beter kunnen wat betreft inburgeren?

De volgende vraag is gesteld aan alle statushouders. N = 241.

Geef aan of je het eens of oneens bent met de volgende stelling:

'Het is beter als de overheid voor mij een cursus regelt dan dat ik het zelf moet organiseren.'

Eens:	46%
Oneens:	45%
Weet niet / geen mening:	9%

De volgende twee vragen zijn gesteld aan deelnemers die gestart zijn met de inburgeringscursus, N = 160.

'De inburgeringscursus is een goede manier om te integreren in de Nederlandse samenleving.'

Mee eens:	65%
Mee oneens:	26%
Weet niet / geen mening:	9%

Op dit moment doen weinig statushouders examen en slagen er ook weinig voor het inburgeringsexamen.

Waarom denk jij dat er tot nu toe weinig mensen slagen voor het inburgeringsexamen? Wat denk jij dat er beter kan? Vertel het ons, vul het hieronder in.

Wat respondenten niet goed vinden aan het Nederlandse systeem is dat ze pas kunnen beginnen met taallessen als ze een huis hebben, vaak zijn ze dan al een jaar tot anderhalf jaar in Nederland. Het zou beter zijn om vanaf dag één met taallessen te starten, geven veel respondenten aan. Doordat ze weinig lessen per week krijgen en soms ook geen goede docenten, doen ze er nog langer over. Soms stoppen ze hierdoor met de lessen, omdat ze werk gevonden hebben.

Ook geven deelnemers aan dat het voor ouderen en laaggeletterden een probleem is om de lessen te volgen en het examen te halen.

Opvallend is ook dat velen zeggen de connectie met Nederlanders, de Nederlandse maatschappij te missen. Ze kunnen niet oefenen in de praktijk en hebben niet het gevoel dat ze 'ingeburgerd' zijn nadat ze de lessen gevolgd hebben. Respondeten verwijzen zelf naar het systeem in Duitsland, waar een stage onderdeel uitmaakt van de inburgering.

'The Netherlands is too difficult to learn and it needs years to learn and most of us leave the school early to find a job.'

'When you put 100 refugees together who speak mostly the same language. It's not really a bright idea nor should you expect them to learn a new language.'

'We cant follow school until we got a house and it takes at least 1 year or 1,5 year to get it.'

'I don't have a house so I can't register.'

'My experience here with my friend in Germany, we arrived together to Europe but from the start he begin with language course while here it's not allowed before I got my status at least after one year. When we got the house I start with learning language while my friend already finished A2 level. I spend here one year and half to start learning and now I am going to school 2 days for 2 hours and all my time stay at home, while my friend his school send him to stage in company.'

'It is not enough at all, they should give us a volunteers works to use what we already learn.'

'I lost 10 months in Netherland until now changing places with now reason. I have been in 15 locations until now. And this is not just for me but also for my sisters and the children of my sister. So we all lost that time with no schools, no study. And believe me when I say that in those 10 months we all should been starting speaking Dutch but instead we just make full journey in all the sporthalls and the tents in the Netherlands. In the end i want to say that i really love Netherland and its people they are all good nice people i will be honered to learn their language always.'

'Yes, I think there is a lot of room for improvement by launching more initiatives to break the language and the culture barrier.'

'I am wonder why in Sweden, Denemarken, or Germany refugees can so fast and quick learn there languages but in Nederland its not the same. So there's weakness points in the education in Nederland.'

'Schools play the biggest part in your passing or failure. I am wonder why in Sweden, Denemarken, or Germany refugees can so fast and quick learn there languages but in Nederland its not the same. So there's weakness points in the education in Nederland. Government must do something as soon as possible.'

'Most of the schools care only for money money money.'

'It is also important to know more Dutch people and make friends.'

'I think if anyone offer me a stage in my specialist it will give me a good push to understand the society more than these books.'

'You give us a house and than you close the door, without give me a helping hand. And than you ask me to pass the integration exam. That is not working.'